

I. 3685

Trolovningsgåvor.

När ett par trolovade sig var det sed, att fästmannen om han hade råd till det skulle giva fästvän en schal och en psalmbok i s.k. fästegåva. Vid trolovningen skulle kontrahenterna gå till prästen, så denna förberedelse till giftermålet var en synnerligen viktig sak.

II.

Skräddare Orkan.

Berätterskan omtalar, att hennes morfar, som var född någon gång på 1700-talet, varit med i Skånska Lantvärnet, samt deltagit i tredagarsslaget vid Leipsig. Han hade tjänstgjort såsom husar och erhöll en liten pension för att han deltagit i kriget.

Efter hans tillbakaträdande från krigstjänsten slog han sig på skräddareyrket, vilket han utövade till sin vid åttiotre års ålder timade döf. Berätterskan omtalar, att han sydde både till karlar och fruntimmer och så sent, som vid åttio års ålder, sydde han en sitsklädnings till henne. Berätterskan sade, "Han to mått å me mä en trå, som han slo knuda på fårr å veda di olika längderna!"

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Trolovnings-
gåvor.

Skräddare Or-
kan.

Han brukade gå omkring i gårdarna och sydde där både skinnbyxor och skinnpälsar åt både fruntimmer och karlar. Berätterskan sade, "Han sydde en skengkofta te me, å så to han mått mä träen, ja känne ente begripa härr hanx känne hålla reda på alla di knudorna där va släd på den blå träen. På den tiden fanns där enga sömmorskor därfår feck skräddarna sy alla klär!"

III.

Skomakare Olsson i Bosarp.

Skomakare Olsson i Bosarp har omnämnts i en föregående insamling, men berätterskan, som varit med i denne gamle hederlige yrkesmans ungdom, berättar en del episoder och visor från denna tid. Skomakare Olsson, var en stor humorist och historierna om honom lever fortfarande kvar i bygden från den tid då han var ung och full av spektakel. Trots att han dog vid 92 års ålder satt gosselynnet kvar och han var alltid redo att skämta när man träffade honom (Han dog i slutet av 1930 eller början av 1931). Han var född i Reslövs församling, men slog sig i unga år ned såsom skomakare i Bosarp. Givetvis var han mycket eftersökt av flickorna, ty var han var med hade de mycket roligt och be-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skomakare Ols-
son i Bosarp.

rätterskan omtalar hur det var när han gick i kyrkan om söndagarna!" I Bosarps gamla tjärka va två läktare. Den ene va får dränga å påga å den andra får tösorna. Läktaren kallas på den tiden får "skänken" å de va möed noga, att var jeck te sin läktare, men när skomagare Olssen va i tjärkan då ble där ente möen andakt hos tösorna, får han hade allti nåd hyss får se. Iblan sjecka ~~ka~~ han små buketter te tösorna. Han kasta den rätt övor tjärkegängen å bort te den tös, som skålle ha den, å den som feck en blåmma å han va möed fårtjust, däffarr skålle di allti fråga varandra när di kom ud å tjärkan om di hade fått nån blåmma å Olssen. å den som hade fått töckte allti de sto te!"

Skomakare Olsson gifte sig med en flicka, som hette Maja. ~~Kxxxgång~~ Hon bodde i närheten av hans bostad och skulle passera där förbi när hon skulle gå till kyrkan. En ~~gång~~ gång sade Olsson till henne, "När du går te tjärkan på sönda så kan du gå eng om dären!" "Ack", sade Maja, som trodde han memade, att hon skulle gå in om dörren till honom, "de får ja vesst ente tid te!" "Inte de", sade Olsson, "ska du ente gå eng om tjärkedären!"

Skåne
Omf
Borås
1931

4
IV.

3685

*Upp. av Helena Katarina Olsson
Född 1844 i Borås*

Skomakare Olssons visor.

Dagar komma och dagar går
och inte får vi en brännvinstår
och inte får vi på buteljen.
Jag skall bygga mig ett bränneri
och bränna brännvin i stort parti,
och brännvinsflaskan skall på bordet stå
och goda vänner skola till mig gå.

Och kaffekitteln likaså och den skall alltid hålla värmen
och den skall stå på hällen i mitt kök
och rätt som vi går så ta'r vi oss en gök, å trdeda å trdē-
ralla.

Fragment av en av hans visor.

Här på landet, här på landet,
kan man leva så roligt
i sin stilla boning
njuta livet, njuta livet med förnöjelse.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skomakare
Olssons visor
Brännvins-
Visan.

En gammal bevaringsvisa.

Hör ni flickor alla från landet och från sta'n,
 "i kommer väl och hälsar på oss om pingesda'n,
 Vi bjuda er på vin,
 men ingen ehda bjudes om inte hon är fin,
 men för tusan glömmen icke er stora krinolin
 fast den flyktig är och mycket lätt
 så skall vi nog den styra med vår bajonett'.

 V.

Mor Lindahl och hennes verksamhet.

I en föregående samling har omtalats mor Lindahl, vilken var känd för sin originalitet. Hon var, som man sade, "mycket snäll i sina näva", varmed menades, att hon var mycket skicklig i att sy handarbete och hon var därför en mycket anlita klutsömmerska. Berätterskan omtalar, att när kluten var riktigt fin gick där spetsar i mitten ungefär över hårbenan och så broderades där på "halen", Halen var den spets av kluten, som gick ner över nacken. När ~~xxx~~ mororna och flickorna skulle vara riktigt fina hade de en silkesschalett om halsen, som fästes i snibb över bröstet.

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

—*—
 En gammal be-
 varingsvisa.

Mor Lindahl
 och hennes
 verksamhet.

Mor Lindahl brukade också låna ut brudkronor. Dessa bestod av konstgjorda blad och blommor samt pärlor och glasdiamanter. Berätterskan sade, att blommorna och bladen voro, som de varit levande, när man blåste på dem. På denna tid hade man icke slöjor utan man band samman en del vita silkeband, som hängde och fladdrade på ryggen.

Mor Lindahl hade flera brudkronor, som gingo i lå^{tt} vid bröllop i bygden. Den finaste gick upp i rätt höga spiror, vilka voro beklädda med pärlor och falska diamanter, vilka glänste mycket. När någon ville låna denna kostade det tre kronor.

Berätterskan omtalar, att mor Lindahl var den första i Bosarp, som tillverkade s.k. "sticktäckan". Förut hade man allmänt haft fjäderbolster över sig i sängarna, men efter detta blev det modernt att ha ett vadderat täcke till åtminstone brudsängen och då var det mor Lindahl, som fick förtroendet att sy dessa. Förresten vävde hon huvudkläde o.s.v. men hon var även skicklig till knyttningsarbetet.

VI.

Prästaschalen.

Prästaschalen

Ibland kunde det hända att folk gingo till kyrkan utan att vara

3685

7

klädda i schal. Hämdä det sig så, att det mulnade upp och blev kallare
i vädret eller det kom en regnskur när man skulle gå hem från kyrkan,
var det ej ovanligt att man tog upp ~~kjortlax~~ ytterkjolen över axlarna
ja t.o.m. över huvudet för att på detta sätt få lite skydd. Detta kalla-
des för "prästaschalen" och kallas så ~~ännixdagxxx~~ även i min barndom.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
